

A Színház ÉS A MAGYAR SZÍNHÁZI PORTÁL KRITIKAPÁLYÁZATÁNAK EREDMÉNYE

- I. helyezett:** Székely Szabolcs (70 ezer forint)
II. helyezett: Miklós Melánia (60 ezer forint)
III. helyezett: Galambos Gábor (50 ezer forint)

A fentiekén kívül egyéves előfizetést nyert:

Darvasi Ferenc, Ráday Andrea, Deres Péter, Lönhárd Ágnes, Vida Virág, Varga Enikő, Karuczka Zoltán, Szekeres Szabolcs, Trifonov Dóra és Porogi Judit.

CSÁKI JUDIT

Kritikus kerestetik

■ A KRITIKAPÁLYÁZATRÓL ■

Ahogy régen szépen mondták: folytonos káderhiánnyal küszködünk. Magyarul: kevés a jó színikritikus. A kritikapályázat meghirdetése mégis kockázatosnak tűnt mindkét oldalról.

A pályázók oldaláról elsősorban azért, mert ígérni keveset tudunk. Azt semmiképpen, hogy aki pályázik – és esetleg nyer –, abból egészen biztosan színházi kritikus lesz. (Azt még kevésbé, hogy ez olyan szakma vagy foglalkozás lenne, amelyből meg lehet élni...) Azt is csak homályosan, feltételekkel, a jövő ködébe vetve, hogy írásukat, írásaikat megjelentetjük. Hát ez nem sok.

A mi oldalunkról a kockázat leglényegesebb eleme, hogy hiába fogunk bele a mindenki számára energiaigényes vállalkozásba, a közös munkába, mégsem oldódnak meg égető gondjaink. És kezddhetjük előlről...

Egyelőre reménykedünk. A pályázatra majdnem kétszáz írás érkezett – a pusztán mennyiség is felülmúlta legmerészebb álmainkat. Egyetlen közös nevező volt: mindegyik pályázó szenvedélyesen szereti a színházat. Ezen túl – de ez igazán természetes – sok volt a műkedvelő, a szó eredeti értelmében vett dilettáns opus; volt jó néhány, amelyben akadt figyelmet érdemlő részlet, megfigyelés, sőt, darabválasztás. És volt több, amelyről a zsűri úgy gondolta: érdemes a szerzővel együtt dolgozni.

A zsűri – Fodor Géza, Mácsai Pál és Morcsányi Géza (a szerkesztőségből Csáki Judit és Koltai Tamás) – komolyan vette feladatát: idéztünk, vitatkoztunk, érveltünk, „lobbítottunk”, persze csak a jellegük ismeretében. A végső döntés konszenzust takar, a szó modern értelmében: engedtünk egymás véleményének, fejet hajtottunk az érvek előtt. Nehéz ügy ez, hiszen akár a kritikairás, a kritika megítélése is szubjektív: nagy tere van benne az egyéni ízlésnek.

Drukkolunk magunknak és egymásnak. És – ez volt a pályázat másik fontos hozadéka – drukkol nekünk a színházi szakma nagy része; mindazok, akik kifejezték örömeiket és egyetértésü-

ket magával a pályázattal kapcsolatban. Úgy tűnik, mindenki – kritikus és kritizált – érzi és tudja, hogy a kritikusképzés a színházi szakma felelőssége és tartozása; ezt a tartozást egy szakmai lap szerkesztősége kiegyenlíteni nem, legföljebb a maga mód-szereivel enyhíteni tudja. Ahogy egyébként eddig is tette: aki figyelmesen olvassa a lapot, láthatta, hogy csak az elmúlt néhány hónapban is hány ifjú kollégát dobtunk a mély vízbe. Tudnak úszni. Mi meg azt tudjuk, hogy a kritikairás, a kritikusság elengedhetetlen, de távolról sem elégséges kelléke a tehetség, az íráskészség, a frappáns fogalmazás. A többi tanulás kérdése, mert-hogy megtanulható, sőt, megtanulandó.

A kritikapályázatnak ezennel vége van – a kritikuskeresésnek nincsen. És annak sincsen, hogy egyre-másra hangoztatni fogjuk: intézményes megoldást kell találni a kritikusképzésre. Mi a megoldáshoz saját szellemi tőkénket kínáljuk – a többi az illetékesek dolga. Például azért, hogy mélyebb értelme legyen a fölhígult *bon mot*-nak: a színháznak olyan a kritikája, amilyent megérdemel...

A díjazottakat közös munkára hívjuk. Nem indítunk iskolát, még tanfolyamot sem: felnőtt emberek egyenrangú gyülekezetét hozzuk létre. Egyelőre azokból, akiket kiválasztottunk a pályázók közül – bár a listát nem tekintjük lezártnak, ráadásul tévedhettünk is, akár mind az öten. A közös munka igen tágan értendő. Máris vannak partnereink: az Országos Színház-történeti Múzeum és Intézet a maga nem csekély adottságaival továbbra is mindenben a segítségünkre van, és reméljük, hamarosan ugyanezt mondhatjuk el a színházakról, színházi emberekről is. Aiktól azt kérjük: segítsék fiatal kollégáinkat. Például biztosítsák számukra, hogy szakmai jeggyel minél több előadást megnézhesse nek.

Végül és szívből: köszönjük mindenkinek, hogy sikeres pályázatot zárhatunk most le. A tanulságok levonása részben még hátravan, a beérkezett írásokat ismét kézbe vesszük majd, hátha...